

ATZINUMI

EIROPAS EKONOMIKAS UN SOCIĀLO LIETU KOMITEJA

EESK 514. PLENĀRSESĪJA 2016. GADA 17. UN 18. FEBRUĀRĪ

Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinums par tematu “ES pilsētprogrammas nākotne no pilsoniskās sabiedrības perspektīvas”

(izpētes atzinums pēc ES prezidentvalsts Nīderlandes pieprasījuma)

(2016/C 133/02)

Ziņotājs: Roman HAKEN

Nīderlandes iekšlietu un Karalistes attiecību ministrs R. H. A. Plasterk, rīkojoties Eiropas Savienības Padomes prezidentvalsts Nīderlandes vārdā, 2015. gada 28. augustā lūdza Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai sagatavot izpētes atzinumu par tematu

“ES pilsētprogrammas nākotne no pilsoniskās sabiedrības perspektīvas”

(izpētes atzinums pēc ES prezidentvalsts Nīderlandes pieprasījuma).

Par komitejas dokumenta sagatavošanu atbildīgā Ekonomikas un monetārās savienības, ekonomiskās un sociālās kohēzijas specializētā nodaļa savu atzinumu pieņēma 2016. gada 26. janvārī.

Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteja 514. plenārajā sesijā, kas notika 2016. gada 17. un 18. februārī (2016. gada 17. februāra sēdē) ar 214 balsīm par un 1 balsi pret pieņēma šo atzinumu.

1. Secinājumi un ieteikumi

1.1. ES pilsētprogramma ⁽¹⁾ tiešā veidā ietekmēs to 80 % ES iedzīvotāju dzīvi, kuri līdz 2050. gadam sāks dzīvot pilsētās. Lai formulētu visefektīvākos noteikumus un nodrošinātu, ka sabiedrība tos pieņem, ir svarīgi panākt, ka pilsoniskās sabiedrības organizācijas (PSO) kļūst par līdztiesīgu partneri ES pilsētprogrammas apspriešanā un īstenošanā. Nīderlandes prezidentūras iniciatīva pirmoreiz ES vēsturē pilsētas izvirza attīstībai veltīto diskusiju uzmanības centrā. EESK aicina Padomi atzīt pašvaldību līmeni visā tā daudzveidībā kā vērtīgu partneri Eiropas integrācijas procesā.

⁽¹⁾ http://ec.europa.eu/regional_policy/index.cfm/lv/policy/themes/urban-development/agenda

1.2. EESK uzskata, ka šos plašos un sarežģītos jautājumus var efektīvi risināt, darbojoties partnerībā. Tādēļ EESK augstu vērtē partnerības principu, kas visbeidzot tiek piemērots 2014.–2020. gada plānošanas perioda izstrādāšanā un īstenošanā ⁽²⁾.

1.3. Partnerība – gan vertikāla, gan horizontāla – ir viens no mūsdienu publisko pakalpojumu principiem. Kā vēl vienu piemēru šādai sadarbībai EESK ierosina skatīt publiskā un privātā sektora partnerības (PPP) kā modeli, saskaņā ar kuru finansē pilsētu projektus, dažādus sociālos uzņēmumus, kā arī Eiropas programmas, kas balstītas uz partnerību, piemēram, EQUAL ⁽³⁾. Dažādu līmeņu valsts pārvaldes iestāžu ziņā, jo īpaši pilsētās, ir iesaistīt attiecīgos partnerus kopīgos projektos un efektīvi izmantot finansējumu.

1.4. Viena no problēmām saistībā ar ES pilsētprogrammu būs jautājums par to, kā īstenot tematisko partnerību izstrādātās stratēģijas. Īpaši svarīgi ir izmantot augšupēju pieeju partnerību izveidē un stratēģiju izstrādē un īstenošanā. Tāpēc EESK atbalsta augšupēju pieeju, kas nav tas pats, kas uz ekspertu grupām balstīta pieeja. Ir svarīgi precizēt, kā PSO sadarbosies ar to ieinteresētajām personām – kā tās sniegs atskaites, konsultēsies utt.

1.5. ES jaunās pilsētprogrammas izstrādē horizontālās partnerības ir tikpat svarīgas kā vertikālās (tematiskās) partnerības. Pilsētās tās darbojas galvenokārt vietējā līmenī. Šīs partnerības ir nozīmīgas ne tikai attiecībā uz stratēģisko domāšanu, bet jo īpaši attiecībā uz īstenošanas, uzraudzības un novērtēšanas nodrošināšanu. Vietējās stratēģijas, ko izstrādājušas vietējās partnerības, kuras pārzina vietējo situāciju, ir labākais veids, kā iekļaut ES līmenī sniegtos ieteikumus un tos efektīvi īstenot. Viens no instrumentiem, ko EESK iesaka šim nolūkam, ir sabiedrības virzīta vietējā attīstība ⁽⁴⁾.

1.6. Lai efektīvi ieviestu jauno ES pilsētprogrammu, ir nepieciešams:

- a) ņemt vērā iesaistīto partneru pamatvajadzības un pievērst uzmanību spēju veidošanai (galvenokārt attiecībā uz horizontālām pašvaldību partnerībām). Šajā nolūkā EESK iesaka izmantot “tehniskās palīdzības” līdzekļus no Eiropas strukturālajiem un investīciju fondiem (ESIF);
- b) sagatavot metodoloģiskos ieteikumus par pilsētu atbildīgu partnerību principiem. Ir svarīgi, lai būtu metodoloģija pilsētprogrammas uzraudzībai un novērtēšanai, iekļaujot rādītājus, ar ko varēs izmērīt panāktās pārmaiņas. Ir nepieciešams, lai partneri, tostarp PSO, būtu iesaistīti novērtēšanā un uzraudzībā.

1.7. EESK vēlas, lai tiktu precizēts, kādā veidā tematiskās partnerības risinās pilsētu attīstības jautājumus un problēmas. Horizontālajām partnerībām vajadzētu būt tām, kuras īsteno konkrētus pasākumus konkrētās pilsētu teritorijās. Tāpēc ir jānodrošina labas prakses apmaiņa, izmantojot īpašus pasākumus. Ir svarīgi, lai būtu vienlīdz iekļauti visi ES reģioni (jo īpaši Dienvideiropā un Austrumeiropā). Pilsētprogrammai būs jāatzīst saikne starp pilsētām un mazpilsētām un piegulošajām/apkārtējām piepilsētu teritorijām, kas veicina dzīves kvalitāti pilsētās. Pilsētprogrammai nevajadzētu būt pretrunā ar lauku apvidu attīstību vai to ierobežot.

⁽²⁾ Sk. EESK, Eiropadomes, Eiropas Komisijas, Eiropas Parlamenta un Reģionu komitejas attiecīgo darbu: “Kā veicināt efektīvu partnerību kohēzijas politikas programmu pārvaldībā, pamatojoties uz 2007.–2013. gada cikla labu praksi” (OV C 44, 11.2.2011., 1. lpp.). “Partnerības princips vienotā stratēģiskā satvara fondu īstenošanā – elementi Eiropas rīcības kodeksam attiecībā uz partnerību” (OV C 44, 15.2.2013., 23. lpp.). “Sabiedrības virzīta vietējā attīstība: 2014.–2020. gada kohēzijas politikas instruments vietējai, lauku, pilsētu un piepilsētu attīstībai” (OV C 230, 14.7.2015., 1. lpp.). “Stiprināt līdzdalības procesu un uzlabot vietējo pašvaldību, NVO un sociālo partneru iesaisti stratēģijas “Eiropa 2020” īstenošanā” (OV C 299, 4.10.2012., 1. lpp.). “Novērtējums par Eiropas Komisijas konsultācijām ar ieinteresētajām personām” (OV C 383, 17.11.2015., 57. lpp.). <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//NONSGML+REPORT+A8-2015-0218+0+DOC+PDF+V0//LV> <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?uri=CELEX:52013R6902> <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=uriserv:c10237> <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?uri=celex:32013R1303>, Eiropas Partnerības rīcības kodeksa 5. panta 3. punkts.

⁽³⁾ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=uriserv:c10237>

⁽⁴⁾ “Sabiedrības virzīta vietējā attīstība: 2014.–2020. gada kohēzijas politikas instruments vietējai, lauku, pilsētu un piepilsētu attīstībai” (OV C 230, 14.7.2015., 1. lpp.).

1.8. Vairāki temati ir savstarpēji saistīti un zināmā mērā pārklājas. Īstenošanas pasākumi, kas attiecas uz vienu tematu, ietekmēs vienu vai vairākus citus tematus. Jānodrošina, ka pasākumi, kuru mērķis ir uzlabot stāvokli vienā jomā, nelabvēlīgi neietekmē kādu citu jomu. Tas attiecas ne tikai uz ES līmeni, bet arī valstu līmeni.

1.9. EESK ierosina iekļaut pilsētu kopienas un pilsoņu līdzdalību kā jaunu tematu pilsētprogrammā. Pilsētām ir vajadzīgs funkcionējošs mehānisms, lai stiprinātu pilsoņus un iedzīvotāju grupas, lai tie varētu būt patiesi un stabili partneri diskusijās un savu pilsētu attīstības prioritāšu un pilsētprogrammas īstenošanā. Tikai pārliecinātas un stipras kopienas ar augstu sociālo kapitālu spēs paveikt izvirzītos uzdevumus. EESK ir gatava strādāt, lai attīstītu šo ideju.

1.10. Vajadzētu iekļaut arī tādus elementus kā ANO Ilgtspējīgas attīstības programma 2030. gadam, kurā izvirzīti 17 ilgtspējīgas attīstības mērķi, un īpaši tās 11. mērķi ("Padarīt pilsētas un cilvēku apmetnes iekļaujošas, drošas, noturīgas un ilgtspējīgas"). EESK 2015. gada septembrī pieņēma nostāju šajā jautājumā⁽⁵⁾. Eiropas Savienībai nav vienādas kompetences visās politikas jomās, un tieši saistībā ar sociālajiem jautājumiem tās nešķiet pietiekami spēcīgas. Jāšaubās, vai ES var ietekmēt pilsētu attīstību sociālajā jomā vai pienācīgi novērtēt, kāda sociālā ietekme ir pasākumiem, kas tiek īstenoti citās politikas jomās. Lai gan ietekmi uz vidi var noteikt, izmantojot IVN procedūru, sociālās ietekmes novērtējuma joprojām trūkst.

1.11. EESK ir ieinteresēta kļūt par ES pilsētprogrammas koordinācijas grupas pilntiesīgu locekli un piedalīties pilsētprogrammas partnerībā. EESK pārstāv visu dalībvalstu pilsoniskās sabiedrības organizācijas, kuras ir respektētas, kurām ir ekspertzināšanas un kuras var dot ieguldījumu pilsētu attīstībā.

2. Partnerība kā ES pilsētprogrammas princips un EESK iesaiste pilsētprogrammā

2.1. Pilsētprogramma paredz veidot partnerības, kurās būtu aptuveni 15 dalībnieki, no kuriem 11 pārstāvētu publiskās pārvaldes iestādes (pilsētas, dalībvalstis, Komisijas pārstāvji). Pārējie dalībnieki varētu būt no ESIF vadošajām iestādēm, ekspertu aprindām un NVO. EESK pauž nožēlu, ka tika uzaicināta sniegt savas piezīmes par šo tematu tikai pēc tam, kad dažas no partnerībām jau bija izveidotas.

2.2. EESK ierosina noteikt līdzsvarotāku pārstāvību partnerībā. Labs taisnīgas pārstāvības piemērs ir LEADER programma, kur partnerības dalībnieki no valsts pārvaldes drīkst būt ne vairāk kā 50 %. EESK iesaka vairāk iesaistīt mērķgrupas (pilsētu iedzīvotājus). Ir svarīgi, lai pašiem iedzīvotājiem būtu lielākas iespējas noteikt pilsētu nākotni. Apzināto tematu lielāko daļu nevar risināt bez NVO, sociālo partneru un uzņēmējdarbības aprindu līdzdalības. Visus sekmīgos piemērus Eiropā lielā mērā ir padarījuši iespējama nevalstisko dalībnieku līdzdalība un publiskā un privātā sektora efektīva sadarbība.

2.3. Lai gan visi pilsētprogrammas prioritārie temati attiecas uz PSO, tie neaprobežojas ar tradicionālajām funkcijām, kas saistītas ar pilsonisko sabiedrību. NVO, sociālie uzņēmumi un kooperatīvi arvien vairāk attīstīta savu spēju un veido jaunus ekonomikas un organizatoriskos modeļus sabiedriskās nozīmes pakalpojumu sniegšanai. Ir nepieciešams, lai publiskās iestādes spētu uz sevi paraudzīties no to grupu un organizāciju skatupunkta, kuras darbojas pilsētu teritorijās. EESK norāda, ka valstu vai reģionālo tīklu vai vietējo organizāciju, kam ir liela pieredze konkrētajos jautājumos, iesaistīšana būtu tikpat lietderīga kā Eiropas tīklu izmantošana.

2.4. EESK nav informācijas par to, kādā veidā tiks apzinātas un/vai izraudzītas attiecīgās PSO. Lai izvēlētos nevalstisko organizāciju pārstāvjus un sociālos partnerus tematisko partnerību vajadzībām, EESK piedāvā savu spēju un zināšanas organizētas pilsoniskās sabiedrības jomā.

⁽⁵⁾ <http://www.eesc.europa.eu/?i=portal.en.press-releases.37475>

3. Ieteikumi attiecībā uz pilsētprogrammas partnerību darbu un līdzdalības procesu

3.1. Katram ES iedzīvotājam ir tiesības zināt, saprast un arī ietekmēt ES politiku. EESK uzsver, ka partnerībai nevajadzētu noslēgties sevī. Ļoti svarīgs ir veids, kādā partnerība komunicē ar ārpasauli. Atvērtai valsts pārvaldei, kas komunicē ar plašu sabiedrību un organizācijām, kuras pārstāv iedzīvotāju intereses, vajadzētu būt pilsētu attīstības galvenajam elementam. Tā kā bez vietējo iedzīvotāju un PSO atbalsta nav iespējams sasniegt stratēģiskos mērķus, ir svarīgi nodrošināt pārredzamību un ieinteresēto personu efektīvu iesaistīšanu pilsētprogrammas sagatavošanā un īstenošanā. Lai gūtu nepieciešamo atbalstu, vispareizāk ir iesaistīt tās personas, kuras vēlas iesaistīties. EESK ierosina pieaicināt organizācijas, kuras vēlas apmainīties ar pieredzi un idejām par pilsētprogrammas tematiku un varētu piedalīties dažās partnerības sanāksmēs.

3.2. Partnerībām ir nepieciešams izmantot saziņas un līdzdalības instrumentus, lai dalītos, sazinātos un apspriestos. Ja izmanto tikai vienu instrumentu, iedzīvotāju iesaiste un apspriešanās ar viņiem nevar notikt efektīvi. Ir jāapvieno vairākas metodes, ar ko var uzrunāt dažādu veidu ieinteresētās personas, nodrošināt dažāda veida ieguldījumu, kā arī dot iespēju iesaistei dažādos līmeņos. Partnerībām vajadzētu izmantot jaunākās tehnoloģijas, piemēram, sociālos plašsaziņas līdzekļus, kā arī aptaujas, darbseminārus, mērķgrupas utt., lai gūtu atgriezenisko saikni attiecībā uz savu darbu. EESK iesaka organizēt papildu (plašāku) sabiedrības iesaisti īpašu jautājumu risināšanā, kad ir skaidri redzama vajadzība pēc plašākas sabiedriskās apspriešanas, kā arī atgriezeniskās saiknes ar iedzīvotājiem.

3.3. Partnerībām vajadzētu organizēt apmeklējumus uz vietas un tikšanās ar dažādām ieinteresētajām personām ārpus partnerības ierobežotā loka. Darbs ar vietējām pilsoniskajām iniciatīvām un to ierobežojumu apzināšana, kā arī to sadarbība ar valsts pārvaldes iestādēm var būtiski ietekmēt partnerības apspriešanu. Ja pilsētprogramma nav balstīta uz esošo praksi, pastāv risks, ka no tās izrietošajās politikās nav ņemtas vērā pieejamās zināšanas.

3.4. Rīcības plāni būtu jāizskata atklātā apspriešanās tiešsaistē. Tas nodrošinātu, ka visas attiecīgās ieinteresētās personas varētu sniegt ieguldījumu to satura veidošanā un ka tiktu pārstāvētas visas intereses.

4. Prioritāšu pīlāri tematiskām partnerībām

4.1. Iekļaujošas pilsētas

4.1.1. **Darbvietas un prasmes vietējā ekonomikā.** PSO veic vairākas funkcijas – piemēram, kā darba devējas, izglītotājas vai apmācības veicējas –, kas ir būtiskas jaunu darbvietu radīšanā. EESK iesaka apsprieties ar tādām organizācijām kā *Eurochambres*, kas pārstāv MVU, nodarbinātības dienestiem un izglītības un apmācības iestādēm. ES pilsētprogrammā ir jārisina jautājums par to, kā pilsētas noskaidros zināšanu vajadzības savā teritorijā; PSO jābūt informētām par šīm vajadzībām, un ir nepieciešama sadarbība, lai veicinātu izglītību, mūžizglītību un apmācību, kas nodrošina prasmes, kuru trūkst darba tirgū.

4.1.2. **Nabadzība pilsētās.** PSO īsteno lielāko daļu programmu, kuru mērķis ir novērst un apkarot nabadzību pilsētās. EESK ierosina iesaistīt tādas organizācijas kā Eiropas Nabadzības apkarošanas tīkls. Mēs apzināmies, cik svarīga nozīme saistībā ar šo tematu ir: a) priekšpilsētām un marginalizācijai, b) geto, c) nelabvēlīgām apkārtnēm, d) institucionālā aprūpē esošiem bērniem un pārejai no institucionāliem uz ģimenē un sabiedrībā balstītiem pakalpojumiem un e) novecošanai un vecāka gadagājuma cilvēku neaizsargātībai.

4.1.3. **Mājvietas.** Nozīmīga loma centienos nodrošināt kvalitatīvus, ilgtspējīgus mājokļus, kā noteikts ANO hartā par ilgtspējīgiem mājokļiem, ir pilsoniskās sabiedrības organizācijām, jo tās pārstāv abas puses – gan īpašniekus, gan lietotājus – un strādā ar tiem. EESK iesaka vērsties pie tādām organizācijām kā Starptautiskā Īrnieku savienība, dzīvokļu un māju īpašnieku apvienības, kooperatīvo ēku biedrības, arhitekti un pilsētu plānotāji. Šis temats izvirza svarīgus jautājumus attiecībā uz: a) pilsētu plānošanu, b) sociālajiem mājokļiem un c) iedzīvotāju pārcelšanos uz piepilsētām, lai atrastu kvalitatīvāku mājokli.

4.1.4. **Migrantu un bēgļu iekļaušana.** Ir jārisina ne tikai īstermiņa problēmas (apmierinot viņu pamatvajadzības), bet arī – kad migranti ir iekārtoti – viņi jāintegrē ES sabiedrībā, palīdzot ar izglītību, iekārtošanu darbā u. c., jāiepazīstina ar ES vērtībām un tradīcijām, kā arī jāiekļauj šīs vērtības un tradīcijas viņu dzīvē, vienlaikus respektējot viņu izcelsmes kultūru. Līdzās valstij ļoti svarīga loma ir tādām PSO kā baznīcas, sociālās organizācijas, izglītības un apmācības organizācijas, bērnu un vecāku grupas utt. EESK iesaka cita starpā apspriesties ar organizācijām *Solidar* un *Lumos*. Būtu jārisina tādi problēmjasautājumi kā nepavadīti nepilngadīgie – īpaši neaizsargāta grupa, kam ir vajadzīga sevišķa uzmanība.

4.1.5. **Ilgspējīga zemes izmantošana un uz dabu balstīti risinājumi.** Pilsētprogrammas mērķis ir cieši saistīts ar cilvēku attieksmes un dzīvesveida maiņu. Īpaši svarīgi ir nodrošināt, ka attiecībā uz pārmaiņām pilsētās tiek ņemti vērā vides aspekti – šim nolūkam ir jāiesaista pilsoniskās sabiedrības organizācijas, piemēram, zemes īpašnieku pārstāvji, MVU apvienības, kā arī sabiedrības organizācijas, kas iniciē darbības apkārtnes uzlabošanai. EESK iesaka iesaistīt, piemēram, organizācijas *Friends of the Earth Europe* un *ELARD*. EESK uzskata, ka svarīga nozīme ir: a) teritoriālajai (vertikālajai) plānošanai un b) problēmām piepilsētas zonās, kuras piegādā produktus (pārtiku, dzeramo ūdeni), kā arī būtiskus ekosistēmas pakalpojumus, kas uzlabo pilsētu iedzīvotāju dzīves kvalitāti.

4.2. Pilsētu ekonomika

4.2.1. **Aprites ekonomika.** Lai aprites ekonomika būtu efektīva, ir jāmaina cilvēku izpratne par atkritumiem un jāparāda, ka tie var būt potenciāls resurss. Svarīga nozīme ir vides organizāciju un izglītības iestāžu rīkoti izglītojošiem un informatīviem pasākumiem. Pētniecības un inovācijas centri kopā ar specializētiem uzņēmumiem un MVU apvienībām, kas šim jautājumam pievērš galveno uzmanību, būs galvenie dalībnieki jaunu pieeju izpētē un ieviešanā pilsētās. EESK iesaka uzaicināt, piemēram, *REVES* diskusiju rīkošanai.

4.3. Zaļās pilsētas

4.3.1. **Pielāgošanās klimata pārmaiņām.** Izšķiroša nozīme ir augsto tehnoloģiju uzņēmumiem, pētniecības institūtiem un universitātēm. Ir jāizglīto un jāinformē arī parastie iedzīvotāji, lai sekmētu viņu iesaistišanos, kā arī to, ka attiecīgie noteikumi gūst iedzīvotāju akceptu. EESK ierosina apspriesties, piemēram, ar organizāciju *Green 10*.

4.3.2. **Enerģētikas pārkārtošana.** Strukturālas pārmaiņas enerģētikas sistēmās, piemēram, būtiska pāreja uz atjaunojamo enerģiju un labāka energoefektivitāte, ir iespējamas tikai tad, ja šajā procesā pilnībā iesaista partnerus no attiecīgajiem uzņēmumiem un ja iedzīvotāji to atbalsta. Šajā jomā aktīvi darbojas, piemēram, *Greenpeace*.

4.3.3. **Mobilitāte pilsētās.** Ilgtspējīga mobilitāte pilsētās ir joma, kurā var paveikt maz, ja cilvēki paši nevēlēsies mainīt savus mobilitātes paradumus. Tāpēc EESK ierosina iesaistīt tādas organizācijas kā *CEEP* (Eiropas Darba devēju un sabiedrisko pakalpojumu uzņēmumu centrs), *BusinessEurope*, *ETF* (Eiropas Transporta darbinieku federācija), *Polis* (Eiropas pilsētu un reģionu, kas attīsta inovatīvas tehnoloģijas un politikas vietējā transporta jomā, tīkls), Eiropas Velosipēdistu federācija un Prāgas *IPR* (Prāgas Plānošanas un attīstības institūts). Mēs arī apzināties, ka šajā tematā svarīga nozīme ir tādām integrētām pieejām kā ilgtspējīgas pilsētu mobilitātes plāni (*SUMP*), un tādēļ mēs raugāties uz pilsētu mobilitāti kā uz virzītājspēku ekonomikas attīstībai, vides apstākļu uzlabošanai, kā arī enerģētikas pārkārtošanai pilsētās. EESK uzsver, ka svarīga nozīme ir īpašiem ES pilsētu mobilitātes finansēšanas instrumentiem, kas ir joma, kurā nepieciešami kapitālietilpīgi ieguldījumi.

4.3.4. **Gaisa kvalitāte.** Būtiska nozīme ir sadarbībai starp uzņēmumiem, veselības aprūpes organizācijām, vides nevalstiskajām organizācijām, universitātēm, pētniecības institūtiem u. c. Partnerībās vajadzētu iesaistīt tādas organizācijas kā *CAN* (*Climate Action Network Europe*).

4.4. Viedās pilsētas

4.4.1. **Digitālā pāreja.** Sabiedrības digitalizācija izpaužas kā paradigmas maiņa. Tās mērķis ir nodrošināt labākus pakalpojumus iedzīvotājiem un radīt jaunas iespējas uzņēmējdarbībai. Viedās pilsētas raksturo "trīskāršā spirāle" un "četrkāršā spirāle", kas kopīgos projektos vieno ieinteresētās personas pilsētu pārvaldības, augstākās izglītības, uzņēmējdarbības un pilsoniskās sabiedrības jomā. Šis modelis būtu jāizplata Eiropā. Šajā sadaļā mēs aplūkojam šādus jautājumus: a) prognozējama pilsētu plānošana ikvienā pašvaldībā un b) sociālo tīklu un interneta izmantošana saziņai starp pašvaldībām un iedzīvotājiem. Partnerībās būtu jāiesaista arī tādas organizācijas kā *Transparency International*.

4.5. Inovatīvs un atbildīgs publiskais iepirkums

4.5.1. Pilsētu iespējas īstenot inovatīvas pieejas ir nozīmīgs aspekts; pilsētas var darboties kā priekšgājējas, turklāt ne tikai publiskā iepirkuma jomā. Tomēr ir svarīgi sadarboties ar tādiem uzņēmējdarbības inovāciju un atbalsta centriem un ES PSO kā *CEE Bankwatch* tīkls. Šajā sakarā EESK uzsver šādu aspektu nozīmīgumu: a) publiskā iepirkuma izmantošana, lai veicinātu vietējo sociālo ekonomiku, un b) īpašas metodes, lai motivētu pilsētas izmantot inovatīvu publisko iepirkumu, nevis vislētākos risinājumus.

4.6. Pilsētas ir daļa no kompleksām sistēmām, kurās plašāka piepilsētu teritorija nodrošina būtisku atbalstu un resursus, kas pilsētām ļauj darboties un gūt panākumus. Ir nepieciešams iesaistīt partnerus no pilsētām piegulošajām teritorijām, tostarp vietējās rīcības grupas, lai nodrošinātu vērtīgu saikni starp pilsētu un lauku teritorijām, jo īpaši saistībā ar visnotaļ vēlamajām lauku un pilsētu partnerībām. Plānojot pilsētu attīstību, jāņem vērā tādas esošas stratēģijas kā makroreģionālās stratēģijas un attiecīgās mikroreģionālās attīstības stratēģijas.

Briselē, 2016. gada 17. februārī

Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas
priekšsēdētājs
Georges DASSIS
